



Energistyrelsen

Notat om udmøntning af initiativ om fremme af varmepumper til individuel opvarmning

Kontor/afdeling
Center for Erhverv og
Energieffektivisering

Dato
2. juni 2016

J nr. 2016-6697

trh

Indledning

Den 22. december 2015 indgik partierne bag energiaftalen af 2012 en aftale om udmøntningen af energireserven for 2016 – 2018. Herunder vedtog partierne et initiativ om fremme af varmepumper til individuel opvarmning (10 mio. kr. i hvert af årene 2016-18).

I henhold til aftalen er der to indsatsområder i initiativet:

- a) Nye forretningskoncepter til fremme af varmepumper
- b) Øvrige aktiviteter med fokus på at mindske barrierer for varmepumper.

Den påtænkte udmøntning af de to indsatsområder beskrives nærmere på følgende sider.

a) Nye forretningskoncepter til fremme af varmepumper

Som det fremgår af aftalen, skal initiativet understøtte et markedsgennembrud for et forretningskoncept, hvor investering og drift af varmepumper foretages af en virksomhed (en energitjenesteleverandør), mens boligejeren betaler et mindre tilslutningsbidrag og ellers kun betaler for forbrugt varme. Boligejeren skal dermed ikke bekymre sig om teknikken i varmepumpen. Med konceptet adresseres således en række af de barrierer, som i dag bremser en større udbredelse af varmepumper. Konceptet sigter dermed mod at gøre varmepumper attraktive for en gruppe bygningsejere, som i dag ser bort fra varmepumper som en relevant opvarmningsform.

Med afsæt i Energiaftalen fra 2012 har Energistyrelsen støttet udviklingen og afprøvningen af forretningskoncepterne i perioden 2013-2015. Der er desuden gennemført en markedsundersøgelse for forretningskonceptet, som skal bidrage til at tilrettelægge indsatsen, så der sikres størst mulig effekt. På den baggrund planlægger Energistyrelsen at udmønte initiativet som en støtteordning for energitjenesteleverandører, der etablerer sig som leverandører af varme fra varmepumper efter forretningskonceptet. Initiativet påtænkes udformet, så op til fem energitjenesteleverandører frem til udgangen af 2019 hver kan få støtte til at installere i udgangspunktet 350 varmepumper, svarende til op til samlet 1750 varmepumper.

Energistyrelsen

Amaliegade 44
1256 København K

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk



Støtteintensiteten reduceres i takt med, at de enkelte energitjenesteleverandører får opbygget deres portefølje af varmepumper og får oparbejdet kompetencer på området. Således påtænkes indkøbet af de første 100 varmepumper støttet med 20.000 kr. pr. varmepumpe, de næste 100 varmepumper støtte med 15.000 kr., mens de sidste 150 varmepumper støttes med 10.000 kr. pr. varmepumpe. Samlet kan hver energitjenesteleverandør således modtage op til 5 mio. kr. i støtte til indkøb af varmepumper. Energитjenesteleverandørerne skal anvende deres tilskud inden udgangen af 2019.

Formålet med udformningen af støtten er:

1. At skabe et marked for energitjenester til boligopvarmning baseret på varmepumper. Antallet af varmepumper der støttes, skal bidrage til, at kendskabet til forretningskonceptet udbredes hurtigt, og at konceptet opnår bred appel for målgruppen.
2. At skabe konkurrence mellem energitjenesteselskaberne på markedet ved at gøre det muligt for kunderne at vælge mellem flere forskellige leverandører.
3. At sikre at hver energitjenesteleverandør får en tilstrækkelig stor portefølje af varmepumper til, at de også efter ophør af støtten har mulighed for at finansiere deres videre ekspansion.

For at sikre konkurrence og effektivitet om udnyttelsen af midlerne i støtteordningen, vil der blive foretaget en udbudslignende indkaldelse af ansøgninger om tilskud, hvor Energistyrelsen fastlægger en række evalueringskriterier der omfatter:

- a) Varmepumpernes tekniske egenskaber, for dermed at give incitament til at anvende varmepumper med en høj energieffektivitet og med styrbarhed med henblik på at kunne levere *smart grid*-ydelser.
- b) Kvalifikationerne blandt medarbejdere tilknyttet projektet, organisering af projektet samt robustheden af projektets tidsplan og økonomi for at kunne udpege de projekter, der har størst sandsynlighed for at få succes.
- c) Projektets effekt i forhold til at sikre, at forretningskonceptet bliver tilgængeligt for flest mulige bygninger, der i dag opvarmes med fossile brændsler.

Følgende betingelser for udbetaling af støtte forventes fastsat:

- Støtten gives til delvis dækning af energitjenesteleverandørernes omkostninger til indkøb af varmepumper, der installeres hos 3. part. Energитjenesteleverandørerne kan dermed ikke modtage tilskud til varmepumper, der installeres hos dem selv.
- Støtten gives til indkøb af varmepumper, der tilsluttes bygningers centralvarmesystem. Støtten gives ikke til indkøb af varmepumper, der installeres i sommerhuse.
- Varmepumperne skal helt eller delvist erstatte det eksisterende olie- eller naturgasfy. Delvis erstatning kan fx være ved såkaldt hybridløsninger, hvor en varmepumpe installeres i forbindelse med et eksisterende naturgas- eller oliefyr og dermed nedbringer olie- eller gasforbruget i fyret.
- Det er muligt at kombinere støtten med andre støtteordninger, fx boligjobordningen og tilskud som led i energiselskabernes energispareindsats, i det omfang disse ordninger tillader kombinationer af støtte.
- Støtte fra Energistyrelsen kan ikke udgøre mere end 45 pct. af energitjenesteleverandørens omkostninger til indkøb af de enkelte varmepumper, dog højst 20.000 kr. pr. indkøbt varmepumpe.
- Energитjenesteleverandørerne påtager sig det fulde ejerskab af varmepumperne i minimum 10 år.
- Betaling fra kunden til energitjenesteleverandøren skal helt eller delvist være afhængig af forbrugt varme.

Tidsplan for udrulning af forretningskonceptet:

Det forventes at åbne for ansøgning om tilskud i perioden ultimo juni 2016 – medio september 2016. På baggrund af evaluering af ansøgninger om tilskud vil der blive udpeget op til fem energitjenesteleverandører, som kan modtage støtte til indkøb af varmepumper.

Det forventes, at de første varmepumper omfattet af ordningen vil blive installeret efter 1. november 2016. Da det vil tage tid for energitjenesteleverandørerne at etablere sig på området, forventes kun et mindre antal varmepumper at blive installeret i 2016 og 2017, mens hovedparten af varmepumperne forventes installeret i 2018 og 2019.

**b) Øvrige aktiviteter med fokus på at mindske barrierer for varmepumper**

Som det fremgår af aftalen fra 22. december 2015 skal der gennemføres en række øvrige aktiviteter med fokus på at mindske barrierer for varmepumper. I alt anvendes 4,1 mio. kr. på denne indsats i perioden 2016-18.

Aktiviteterne planlægges bl.a. at omfatte en efteruddannelsesindsats for installatører, oliefyrsteknikere, VE-installatører og lignende, der tager sig af den løbende drift og vedligeholdelse af de tekniske installationer i bygninger. Efteruddannelsesindsatsen skal ruste installatørerne og oliefyrsteknikerne til at kunne rådgive om varmepumper og andre VE-baserede løsninger, når de konstaterer, at et oliefyr med fordel kan udskiftes.

Herudover vil efteruddannelsesindsatsen også fokusere på energikonsulenter, BedreBolog-rådgivere og andre rådgivere, som bygningsejere typisk kontakter i forbindelse med planlagte større renoveringer på deres bygning.

Endelig vil indsatsen også omfatte en række mindre aktiviteter, der tilrettelægges i tæt samspil med relevante aktører på området. Disse initiativer kan bl.a. omfatte lokale borgermøder i samarbejde med kommuner og lokale NGO'er, hvor det er muligt for boligejere og lejere at få rådgivning om energibesparelser.

Efteruddannelsesindsatsen forventes påbegyndt oktober 2016, mens de øvrige aktiviteter tilrettelægges løbende.

Budget.

Der er bevilget 10 mio. kr. per år til ordningen i årene 2016–2018. Efter fradrag for administration i Energistyrelsen er der 9,7 mio. kr. til konkrete aktiviteter pr. år, dvs. 29,1 mio. kr. i alt over den treårige periode.

Det fremgår af nedenstående tabel hvorledes disse midler påtænkes fordelt.

Aktivitet	Mio. kr. 2016 - 2018
Støtte til forretningskoncepter	25
Øvrige aktiviteter med fokus på at mindske barrierer for varmepumper	4,1
I alt	29,1